

Temat: Kształtowanie się granicy zachodniej i południowej

1. Powstanie wielkopolskie

- a. na ziemiach polskich zaboru pruskiego działała Naczelna Rada Ludowa (NRL)
 - bieżącą działalnością kierował **Komisariat NRL**
 - NRL była zdominowana przez działaczy **narodowej demokracji**
- b. na terenie Wielkopolski Polacy tworzyli oddziały **Straży Ludowej** oraz działała Polska Organizacja Wojskowa (POW)
- c. do wybuchu powstania doszło **27 XII 1918 r.** podczas wizyty Ignacego Jana Paderewskiego
- d. dowódcy wojsk powstańczych
 - pierwszym dowódcą wojsk powstańczych był major **Stanisław Taczak**
 - w połowie stycznia na dowódcę wojsk powstańczych został powołany Józef Dowbor-Muśnicki
- e. działania zbrojne
 - do 6 stycznia powstańcy opanowali większość Wielkopolski
 - na przełomie stycznia i lutego toczyły się zacięte walki o utrzymanie zdobytych terenów
- f. działania zbrojne zostały formalnie zakończone **16 lutego 1919 r.** – **rozejm w Trewirze**

2. Postanowienia paryskiej konferencji pokojowej dotyczące przebiegu granicy polsko-niemieckiej

- a. **28 VI 1919 r.** został podpisany traktat wersalski pomiędzy **ententą** a **Niemcami**
- b. Polsce przyznano opanowaną wcześniej przez powstańców Wielkopolską
- c. Polsce przyznano Pomorze Gdańskie, ale bez Gdańska, który przekształcono w **Wolne Miasto Gdańsk**
- d. na Warmii, Mazurach i Powiślu miał się odbyć plebiscyt – odbył się 11 VII 1920 r. i został przez stronę polską przegrany
- e. również o przynależności Śląska miał zdecydować **plebiscyt**

3. Przebieg walki o Śląsk

- a. od 16 VIII do 24 VIII 1919 r. trwało pierwsze powstanie śląskie
- b. od 19 VIII do 25 VIII 1920 r. trwało drugie powstanie śląskie
- c. **20 III 1921 r. odbył się plebiscyt**
 - większość opowiedziała się za przynależnością do Niemiec

– w jego wyniku do Polski miały zostać włączone zaledwie części powiatów pszczyńskiego i rybnickiego

d. od 2/3 V do 5 VII 1921 r. trwało trzecie powstanie śląskie

– na czele powstania stał **Wojciech Korfanty**

– największą bitwą powstania była bitwa o Górę Świętej Anny

– powstanie przerwała interwencja państw zachodnich

e. ostatecznie Polska otrzymała 29% obszaru plebiscytowego – była to część uprzemysłowiona

4. Konflikt polsko-czechosłowacki o Śląsk Cieszyński

a. sporny teren zajęło wojsko czeskie

b. o ostatecznym podziale Śląska Cieszyńskiego zdecydowała Rada Ambasadorów

– znaczna część Śląska Cieszyńskiego została przyznana Czechosłowacji

– Czechosłowacja otrzymała również większość spornego terytorium na Spiszu i Orawie